

Climini -hanke

Käytännön kokemuksia muuttuvassa ilmastossa pärjäämisestä ja sopeutumisen suunnittelusta

Taivalkosken paliskunta

Mika Käsmä

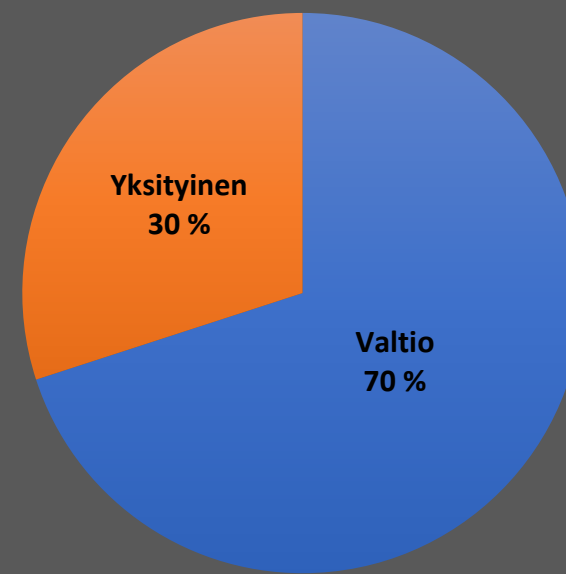
23.5.2023

Taivalkosken paliskunta 1/2

- Sijaitsee neljän kunnan ja kolmen maakunnan alueella
- Kuuluu Pudasjärven merkkipiiriin
- Perustettu nykymuodossaan 2014, kun Taivalkosken ja Jokijärven paliskunnat yhdistyivät
- Pinta-ala on 2456 km², josta valtion maata 70% ja yksityisten maata 30%

Pinta-ala 2456 m²

Suurin sallittu eloporomäärä on 2500 kpl.
Porotiheys on noin 1 poro / km²

Taivalkosken paliskunta 2/2

- Paliskunnan poroista lähes 100 % on lisäruokinnan piirissä talviaikaan, noin 3,5 kk ajan.
- Paliskunnassa on poronomistajia 81 kpl.
- Poronomistajista 13 ruokakuntaa on eloporotukikarjoja (omistavat vähintään 80 poroa)
 - Alle 80 poron omistajia on 68 kpl, näistä alle 10 poron omistajia on 45 kpl.
- Paliskunta on osakkaana Pudasjärven poroteurastamossa.
- Taivalkosken kunnassa peltotuen saajia on 59, mukaan lukien poromiesviljelijät. Maitotiloja on paliskunnan alueella 15, lihakarjatiloihin on kaksi.

Poronhoitotavan muutos

- 1960-luku
 - Porot olivat luonnonlaitumilla ympäri vuoden
 - Ruokintakeinona oksien tiputtelu ja kuusten kaato
 - 1968 – 69 paha lumitalvi, poroja menehtyi runsaasti
 - Tehometsätalouden vaikutuksesta oltiin pakotettuja aloittamaan porojen talviaikainen ruokinta -> jatkunut näihin päiviin saakka
- 1970-1980 –luku
 - Ruokinta kuivaheinällä ja lehtikerpuilla
 - Ostorehu lisäksi – Leikemelassi
- 2000-luku
 - Porot tarhassa talvet
 - Ruokinta pyöröpaaluilla ja ostorehulla

Poikkeavuudet luonnonoloissa 1/2

- Talvet ovat pitkiä (2017, 2019) -> katovuodet porotaloudessa
 - Huonoihin talviin varaudutaan lisäruokintavalmiudella
 - Porot hakeutuvat aikaisemmin luonnonlaitumilta ruokintapaikoille
 - Elinkeinon kannattavuus kärsii
- Myrskyt – tuhoisa Paula-myrsky 2021
 - Vaikutus yli puoleen Taivalkosken paliskunnan laidunalueista
 - Myrsky tappoi poroja
 - Tuhosi myrskyalueella kaikki erotusaidat ja muutti paliskunnan poronhoitotapaa – poroja ei pysty kokoamaan
 - Tuhosi syys- ja talvilaitumet
 - Kesälaitumien osalla myrskytuhoja on paljon korjaamatta

●○ REDMI NOTE 8 PRO
∞ AI QUAD CAMERA

22.5.2023

●○ REDMI NOTE 8 PRO
∞ AI QUAD CAMERA

Taivalkosken paliskunta 2023

●○ REDMI NOTE 8 PRO
∞ AI QUAD CAMERA

Poikkeavuudet luonnonoloissa 2/2

- Poikkeukselliset helteet (2018, 2022)
 - Räkkä, sairaudet, vaikeuttaa kesämerkkua
 - Rehu ei kasva
- Lämpimät syksyt
 - Vaikutus erotusten käyntiin saantiin
 - Teuraspainon menetystä
 - Hirvikärpänen
- Pitkät sadekaudet
 - Vasan energia menee lämmöntuottoon

Sopeutuminen muutokseen

- Valmistaudutaan joka vuosi pitkään talvivuokintakauteen ja kasvaviin kustannuksiin
- TAI porot kerätään tarhaan tammikuun loppuun mennessä, otetaan teuraat, annetaan loislääkitys ja eloporot päästetään luonnonlaitumille
 - Poron hyvinvointi, elinkeinonharjoittajan tuloksen parantaminen
 - Palataan perinteiseen paimentolaisuuteen
- Laitumien ennallistaminen metsätalouden ja luonnonsuojelun toimesta
 - Suo-ojitusalueista parempia kesälaidunalueita
 - Luonnonsuojelualueilla olevien myrskytuhojen korjaaminen
- Poroelinkeinoon harjoittajat eivät voi olla ainoita sopeutujia. Myös ympäröivän yhteiskunnan tulee sopeutua muutoksen -> valtio, Metsähallitus, luonnonsuojelijat, ympäristöaktivistit, tutkimus!!

